PRESUDA SUDA

14. veljače 1985.

„Potpore za restrukturiranje poduzetnika u sektoru papira”

U predmetu 323/82,

SA INTERMILLS, sa sjedištem u Andenneu (Belgija), koji zastupaju Léon Goffin, Jean-Marie de Backer i Jean-Louis Lodomez, odvjetnici, članovi odvjetničke komore u Bruxellesu, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu u uredu Ernesta Arendta, 34 B, rue Philippe-II,

tužitelj,

kojeg podupire

SA INTERMILLS-INDUSTRIE ANDENNE, sa sjedištem u Andenneu,

SA INTERMILLS-INDUSTRIE PONT-DE-WARCHE, sa sjedištem u Malmédyju,

SA INTERMILLS-INDUSTRIE STEINBACH, sa sjedištem u Malmédyju,

koje zastupaju Léon Goffin, Jean-Marie de Backer i Jean-Louis Lodomez, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu u uredu Ernesta Arendta,

intervenijenti,

protiv

KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA, koju zastupa Marie-José Jonczy, članica njezine pravne službe, u svojstvu agenta, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu kod Manfreda Beschela, člana njezine pravne službe, zgrada Jean Monnet, Kirchberg,

tuženik,

povodom zahtjeva za poništenje Odluke Komisije 82/670 od 22. srpnja 1982. o potporama belgijske vlade u korist poduzetnika u sektoru papira,

SUD

u sastavu: Mackenzie Stuart, predsjednik, G. Bosco, O. Due i C. Kakouris, predsjednici vijeća, P. Pescatore, A. O’Keeffe, T. Koopmans, U. Everling i K. Bahlmann, suci,

nezavisni odvjetnik: Pieter VerLoren van Themaat

RADNI PRIJEVOD

tajnik: H. A. Rühl, glavni administrator,

donosi sljedeću

PRESUDU

1 Tužbom podnesenom tajništvu Suda 17. prosinca 1982., SA Intermills, sa sjedištem u Andenneu (u daljnjem tekstu: tužitelj), pokrenuo je na temelju članka 173. stavka 2. Ugovora o EEZ-u tužbu za poništenje Odluke Komisije 82/670/EEZ od 22. srpnja 1982. o potporama belgijske vlade u korist poduzetnika u sektoru papira (SL L 280, str. 30.).

2 Tužbu podupiru tri društva, SA Intermills-Industrie Andenne, SA Intermills-Industrie Pont-de-Warche i SA Intermills-Industrie Steinbach, kojima je rješenjem Suda od 22. lipnja 1983. dopuštena intervencija u sporu. Ta su društva u daljnjem tekstu navedena kao „intervenijenti", dok se riječ „tužitelji" koristi zajedno za tužitelja u glavnom postupku i intervenijente.

3 U dijelu u kojem je moguće utvrditi činjenice na temelju sporne odluke i podataka iz spisa, restrukturiranje financirano potporom koju je dodijelila État belge (Belgija), preko Valonske regije, sastojalo se u preusmjeravanju proizvodnje tužiteljâ, napuštanjem masovne proizvodnje papira i prijenosom djelatnosti prema proizvodnji papira visoke dodane vrijednosti. U okviru tog restrukturiranja zatvorena su dva mjesta poslovanja, odnosno sjedište u Saint-Servaisu i tvornica u Huizingenu (tvornica se nalazi u Flamanskoj regiji i njome upravlja drugo društvo grupe); istodobno je proizvodnja u sjedištima u Andenneu, Pont-de-Warcheu i Steinbachu reorganizirana i povjerena proizvodnim društvima od kojih svako ima vlastitu pravnu osobnost.

4 Sadržaj sporne odluke može se sažeti na sljedeći način:

Tijekom 1980. Komisija je saznala da je poduzetnik u sektoru papira od belgijskih tijela primio potporu u obliku zajmova (subvencionirani zajam od 1076 milijuna belgijskih franaka i povratni predujmovi od 510 milijuna belgijskih franaka), povezanih s mjerama restrukturiranja predmetnog poduzetnika, te potporu u obliku ulaganja u vlasnički kapital od strane izvršnog tijela Valonske regije u iznosu od 2350 milijuna belgijskih franaka, koje su za glavni učinak imale spasiti poduzetnika iz vrlo teške financijske situacije.

Komisija je u Komunikaciji od 23. srpnja 1980. skrenula pozornost belgijske vlade na obveze koje proizlaze iz odredbi članka 93. stavka 3. Ugovora o EEZ-u o obvezi prethodne prijave nacrta potpore. Dopisom od 6. veljače 1981. belgijska je vlada prijavila predmetnu potporu. Iz te prijave proizlazi da je izvršno tijelo Valonske regije odluku o dodjeli potpore donijelo još 17. srpnja 1980. Budući da je Komisija odlučila pokrenuti postupak iz članka 93. stavka 2., odredila je belgijskoj vladi rok do 10. travnja 1981. da podnese svoje primjedbe. Belgijska vlada dostavila je Komisiji svoje primjedbe 4. kolovoza 1981. tek nakon što je se na to podsjetilo. U okviru istražnog postupka predviđenog člankom 93., vlade triju država članica istaknule su svoje

RADNI PRIJEVOD

prigovore protiv potpore koju su uvela belgijska tijela; Komisija je također zabilježila protivljenje dvaju trgovinskih udruženja i jednog poduzetnika koji su skrenuli pozornost na prekoračenje kapaciteta predmetnog sektora.

Komisija smatra da u ovom slučaju potpora koju su dodijelila belgijska tijela može izmijeniti trgovinske uvjete među državama članicama te narušiti ili prijetiti da će narušiti tržišno natjecanje u smislu članka 92. stavka 1. Ugovora. Komisija smatra da je predmetni poduzetnik bio u vrlo teškoj financijskoj situaciji koja je isključivala svaku mogućnost pristupa tržištu nesubvencioniranog kapitala; prema njezinu mišljenju učinak ulaganja u vlasnički kapital od 2350 milijuna belgijskih franaka imao je za cilj rješavanje financijskih problema poduzetnika. Prema mišljenju Komisije, zabrana potpora iz članka 92. stavka 1. može se primijeniti i na ulaganje kapitala od strane države, regionalnih ili lokalnih tijela, ili drugih javnih tijela.

Komisija je razmotrila i pitanje je li se moglo priznati odstupanje u korist predmetnih potpora na temelju odredbi članka 92. stavka 3. Ugovora. Budući da se tom odredbom dopušta dodjela potpora „za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti" [neslužbeni prijevod], Komisija smatra da se potpora dodijeljena u obliku subvencioniranih kredita i povratnih predujmova može smatrati spojivom sa zahtjevima Ugovora; naime, ti su krediti povezani s provedbom programa ulaganja koji je usklađen s interesima Zajednice jer se odnosi na smanjenje masovne proizvodnje papira i preusmjeravanje poduzetnika prema proizvodnji posebnog papira koji ima veću dodanu vrijednost.

Suprotno tomu, Komisija smatra da se na potporu koju su dodijelila belgijska tijela u obliku ulaganja u vlasnički kapital ne može primijeniti odstupanje na temelju članka 92. stavka 3. jer taj dio potpore nije izravno povezan s restrukturiranjem poduzetnika; naime, radilo se o „potpori za sanaciju" namijenjenoj tome da se poduzetniku omogući ispunjavanje njegovih financijskih obveza. Komisija u tom pogledu napominje da „takva potpora, namijenjena tome da se omogući zadržavanje proizvodnih kapaciteta, može posebno ozbiljno narušiti uvjete tržišnog natjecanja jer bi zbog uobičajenih tržišnih uvjeta poduzetnik morao prestati s poslovanjem, pri čemu bi se omogućio razvoj kompetitivnijih konkurenata".

Komisija je na temelju tih razmatranja, u skladu s člankom 1., odlučila da se potpore u obliku subvencioniranog kredita i povratnih predujmova smatraju spojivima sa zajedničkim tržištem, dok potpore u obliku ulaganja u vlasnički kapital nisu spojive s člankom 92. Ugovora.

U članku 2. odluke određuje se da Kraljevina Belgija obavješćuje Komisiju, u roku od tri mjeseca, o „mjerama koje je poduzela kako bi izbjegla da potpore u obliku ulaganja u vlasnički kapital nastave imati posljedice koje će u budućnosti dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja".

5 Komisija nije osporavala dopuštenost tužbe. Iako je sporna odluka upućena Kraljevini Belgiji, Komisija priznaje da se izravno i osobno odnosi na društvo tužitelja, u smislu članka 173. stavka 2., u njegovu svojstvu korisnika predmetne potpore.

RADNI PRIJEVOD

6 U suprotnosti sa spornom odlukom tužitelj, osim različitih formalnih tužbenih razloga, ističe niz tužbenih razloga koji se temelje na pogrešnoj ocjeni činjenica s obzirom na kriterije iz članka 92. stavaka 1. i 3., kao i na proturječju i nedostatnom obrazloženju.

7 Tri društva koja su intervenijenti iznijela su, u biti, iste tužbene razloge, pri čemu dodatno tvrde da Komisija nije uzela u obzir činjenicu da je svaki od njih upravo zbog restrukturiranja financiranog spornom potporom stekao pravni identitet različit od društva Intermills, na koje se odnosi odluka od 22. srpnja 1982. Međutim, Komisija nije razmotrila tu činjenicu.

8 Budući da to pitanje treba riješiti prije ocjene različitih tužbenih razloga koje ističu zainteresirane stranke, valja najprije ispitati koje svojstvo imaju tužitelji u pogledu sporne odluke.

Struktura grupe Intermills

9 Tužitelji tvrde da je Komisija pogrešno opisala situaciju zainteresiranih društava jer je smatrala da je od predmetne potpore, u obliku zajmova, povratnih predujmova i udjela u kapitalu, imao koristi samo tužitelj u glavnom postupku. Međutim, prije nego što je donesena pobijana odluka, odnosno u lipnju 1980., u okviru plana restrukturiranja financiranog potporama, osnovana su tri nova neovisna društva za upravljanje u kojima je izvršno tijelo Valonske regije steklo udio u iznosu od 850 milijuna belgijskih franaka, u usporedbi s iznosom od 2350 milijuna koji je naveden u odluci. Nakon osnivanja novih društava, tužitelj u glavnom postupku nije više obavljao vlastitu industrijsku djelatnost. Stoga bi bilo pogrešno općenito kvalificirati ulaganje u kapital kao da je namijenjeno ispunjavanju obveza prijašnjeg društva Intermills kako bi mu se omogućio izlaz iz neizvjesne financijske situacije.

10 K tomu, intervenijenti ističu povredu načela iz članka 222. Ugovora o EEZ-u u pogledu pravila kojima se u državama članicama uređuje sustav vlasništva jer je Komisija, time što je zanemarila stvaranje novih društava za upravljanje, u stvarnosti htjela zabraniti Valonskoj regiji da ulaže u vlasnički kapital društava stvorenih na njezinu državnom području.

11 Iz informacija koje su podnijeli sami tužitelji proizlazi da je nakon restrukturiranja Valonska regija kontrolirala društvo Intermills i tri proizvodna društva i da je društvo Intermills nakon prijenosa proizvodnih postrojenja trima novoosnovanim društvima i dalje imalo interes u tim društvima. Valja stoga utvrditi da, unatoč činjenici da svako od tri proizvodna društva ima pravnu osobnost različitu od prijašnjeg društva Intermills, ta društva zajedno tvore jedinstvenu grupu, u svakom slučaju u pogledu potpore koju su dodijelila belgijska tijela. Komisija je stoga opravdano smatrala grupu kao jedinstvenog „poduzetnika" s obzirom na primjenu članka 92. Ugovora.

12 Nadalje, valja napomenuti da su tužitelji, inzistirajući na činjenici da restrukturiranje provedeno zahvaljujući spornoj potpori čini neodvojivu cjelinu s industrijskog i financijskog stajališta, prešutno priznali da prijašnje društvo i nova društva za upravljanje čine jednu gospodarsku jedinicu.

13 Naposljetku, Komisiji se ne može prigovoriti da u odluci nije uzela u obzir članak 222. u skladu s kojim „[o]vaj Ugovor ni na koji način ne dovodi u pitanje pravila kojima se

RADNI PRIJEVOD

u državama članicama uređuje sustav vlasništva". [neslužbeni prijevod] Naime, primjenom pravila Ugovora koja se odnose na javne potpore ni po čemu se ne povrđuje pravni status koji je Valonska regija dala novim proizvodnim društvima stvorenima njezinom potporom.

14 Iz toga proizlazi da tužbeni razlog koji se temelji na povredi pravnog statusa tužitelja i intervenijenata, koju je počinila Komisija, treba odbiti.

Formalni tužbeni razlozi

15 S formalnog i postupovnog gledišta, tužitelji kao prvo tvrde da ih se nije pojedinačno obavijestilo da podnesu svoje primjedbe prije donošenja odluke o spojivosti dodijeljenih potpora s Ugovorom, što je protivno zahtjevima iz članka 93. stavka 2. Općom obavijesti koja je objavljena u Službenom listu 20. ožujka 1981. (C 61, str. 3.) nije se ispunilo ono što se zahtijeva u toj odredbi.

16 U skladu s člankom 93. stavkom 2., Komisija odlučuje o potporama „nakon što je pozvala odnosne stranke da podnesu svoje primjedbe". Valja napomenuti da „odnosne stranke" navedene u toj odredbi nisu samo poduzetnik ili poduzetnici koji su primili potporu, nego i sve osobe, poduzetnici ili udruženja kojima su interesi možda povrijeđeni dodjelom potpore, a osobito poduzetnici koji su tržišni takmaci te trgovinska udruženja. Drugim riječima, riječ je o neodređenoj skupini adresata.

17 Iz tog razmatranja proizlazi da se člankom 93. stavkom 2. ne zahtijeva pojedinačno obavještavanje konkretnih subjekata. Njegov jedini cilj jest obvezati Komisiju da osigura da su upozorene sve osobe koje mogu biti zainteresirane te da im se pruži prilika da podnesu svoje argumente. U tim okolnostima, objava obavijesti u Službenom listu primjeren je način obavještavanja svih zainteresiranih osoba o pokretanju postupka.

18 U ovom slučaju, informacije sadržane u navedenoj obavijesti, koja se odnosi na „dodjelu potpora u Belgiji u korist poduzetnika u sektoru papira koji u Belgiji ima šest mjesta poslovanja i čiji je glavni proizvod papir za tiskanje i pisanje", dovoljno je specifična kako bi zainteresirana društva, koja su u to vrijeme itekako znala za potporu koja im je već bila dodijeljena, mogla biti u potpunosti sigurna da se u pogledu njih provodi istraga.

19 Zbog prethodno navedenog taj tužbeni razlog treba odbiti.

20 U tom smislu, tužitelj nadalje tvrdi da je Komisija već donijela svoju odluku time što je u predmetnoj obavijesti upotrijebila sljedeće izraze: „Komisija utvrđuje da se tom potporom mogu izmijeniti trgovinski uvjeti među državama članicama u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu."

21 Iako je točno da Komisijina upotreba riječi „utvrđuje" može na prvi pogled stvoriti dojam da je Komisija već došla do utvrđenja do kojeg na temelju članka 93. stavka 2. može doći tek nakon što omogući zainteresiranim osobama da podnesu svoje primjedbe, u kontekstu odvijanja postupka predviđenog navedenom odredbom, obavijest ipak nema i ne može imati drugi doseg osim da istakne pokretanje istražnog postupka u pogledu potpore koju su dodijelila belgijska tijela. To je uostalom bilo jasno iz činjenice da se u obavijesti zatražilo od zainteresiranih osoba da podnesu svoje primjedbe u određenom roku. Komisija je uostalom u toj fazi imala potpuno pravo izraziti svoje zadrške koje je

RADNI PRIJEVOD

trebala sastaviti u pogledu projekta o kojem je obaviještena, na način da upozori sve zainteresirane strane o svojoj prvoj reakciji i da tako omogući predmetnom poduzetniku da osigura obranu svojih interesa.

22 Stoga i taj tužbeni razlog treba odbiti.

Tužbeni razlozi koji se temelje na pogrešnoj ocjeni činjenica te na proturječnosti i nedostatku obrazloženja.

23 Tužitelji ističu prigovor u pogledu toga da se osporavana odluka temeljila na pogrešnoj ocjeni činjenica, da je donesena iz proturječnih razloga i da je u određenim pitanjima nedovoljno obrazložena, a da u tom pogledu ne razlikuju primjenu prvog i trećeg stavka članka 92.

24 Konkretnije, tvrde da potpora dodijeljena u obliku ulaganja u vlasnički kapital nije, kao što Komisija tvrdi, obična „potpora za sanaciju" namijenjena rješavanju financijskih problema poduzetnika, nego da je taj dio potpore, zajedno sa zajmovima i predujmovima koje je Komisija smatrala spojivima s Ugovorom, služio za financiranje troškova zatvaranja neprofitnih proizvodnih postrojenja i preusmjeravanja djelatnosti poduzetnika prema proizvodnji u okviru koje imaju bolju mogućnost profitabilnosti. Tužitelji u tom pogledu naglašavaju da su različita financijska ulaganja bez razlike služila za provedbu cijelog tog plana restrukturiranja, a da nije bilo moguće u pogledu njihove upotrebe razlučiti između uloženog kapitala i ulaganja u obliku zajmova i predujmova.

25 Kao drugo, tužitelji ističu prigovor u pogledu toga da je obrazloženje osporavane odluke proturječno. Naime, potpora proglašena nespojivom s Ugovorom imala je konkretno za cilj restrukturiranje, odnosno napuštanje masovne proizvodnje papira i preusmjeravanje poduzetnika prema proizvodnji posebnog papira, koji je Komisija u istoj odluci odredila kao gospodarski cilj koji treba nastojati ostvariti u interesu Zajednice.

26 Naposljetku, tužitelji smatraju da osporavana odluka ne sadržava dostatno obrazloženje jer Komisija nije dokazala da dodjela sporne potpore ni na koji način nije utjecala na trgovinu među državama članicama niti da je njome narušeno tržišno natjecanje na zajedničkom tržištu. Naime, ne samo da se tom potporom nije učvrstio položaj tužitelja na tržištu, nego se njome namjeravalo smanjiti proizvodnju te je preusmjeriti prema sektoru bolje gospodarske rentabilnosti. Tužitelji u tom smislu podsjećaju na presudu od 17. rujna 1980. (730/79, Philip Morris, Zb., 1980., str. 2671., točka 11.), u kojoj je Sud priznao narušavanje tržišnog natjecanja samo u slučaju u kojem „financijska potpora koju dodjeljuje država ojačava položaj poduzetnika u odnosu na druge poduzetnike koji su tržišni takmaci u trgovini unutar Zajednice".

27 Komisija opravdava svoju odluku tvrdeći da je „očito" da se činjenica da su javna tijela uložila u vlasnički kapital 2350 milijuna belgijskih franaka u poduzetniku u kojem k tomu kapital i pričuve iznose 1250 milijuna belgijskih franaka, ne može analizirati kao transakcija koja se odnosi na rješavanje teške financijske situacije poduzetnika jer je ključni problem visine financijskih troškova poduzetnika stoga riješen ulaganjem novog kapitala za koji poduzetnik čak ne snosi financijske troškove. Tako dodijeljena potpora smanjuje fiksne troškove poduzetnika i stoga uzrokuje narušavanje tržišnog natjecanja u Zajednici. Ako uloženi kapital premašuje iznos neto aktive poduzetnika korisnika

RADNI PRIJEVOD

potpore, riječ je o potpori za sanaciju namijenjenoj da na tržištu zadrži poduzetnika koji bi inače sigurno nestao s njega. Takva mjera, osobito u sektoru koji je u poteškoćama, u stvarnosti znači izvoz nezaposlenosti prema drugim državama članicama.

28 Komisija ipak priznaje da se troškovi izravno povezani s otpuštanjima do kojih je došlo zbog zatvaranja određenih postrojenja mogu smatrati dijelom stvarnih troškova restrukturiranja, za koje poduzetnik prima potpore koje se smatraju spojivima sa zajedničkim tržištem. Budući da Komisija nije bila obavještena o stvarnom trošku tih otpuštanja, nije ih mogla uzeti u obzir i ti troškovi, u svakom slučaju, nisu mogli iscrpiti cijelo ulaganje u vlasnički kapital.

29 Člankom 92. stavkom 1. određuje se da „[o]sim ako je Ugovorima drukčije predviđeno, svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je sa zajedničkim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama". [neslužbeni prijevod]

30 U skladu s člankom 92. stavkom 3. točkom (c), na koji se upućuje u spornoj odluci, sa zajedničkim tržištem mogu se smatrati spojivima potpore „za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti" [neslužbeni prijevod], pod uvjetom da ipak ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.

31 Iz navedenih odredbi proizlazi da se Ugovor odnosi na potporu koju dodjeljuje država ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava „u bilo kojem obliku". Iz toga slijedi da se ne može napraviti načelna razlika između potpore dodijeljene u obliku zajmova ili u obliku ulaganja u vlasnički kapital poduzetnikâ. Potpore u oba ta oblika obuhvaćene su zabranom iz članka 92. ako uvjeti navedeni u toj odredbi nisu ispunjeni.

32 Kao što je sama Komisija priznala, činjenica da su država ili javna tijela dodijelila potpore, osobito u obliku ulaganja u vlasnički kapital, ne može se smatrati automatski protivnom odredbama Ugovora. Stoga, bez obzira na oblik u kojem je potpora dodijeljena, odnosno u obliku zajmova ili u obliku ulaganja, na Komisiji je da ispita jesu li takve potpore protivne članku 92. stavku 1. i, ako jesu, da ocijeni može li se na njih eventualno primijeniti izuzeće iz članka 92. stavka 3., pri čemu iznosi obrazloženje na kojem se temelji njezina odluka.

33 S obzirom na te kriterije ocjene, kritike koje iznose tužitelji čine se osnovanima jer sporna odluka stvarno sadržava proturječnosti te se u njoj ne mogu utvrditi razlozi djelovanja Komisije u pogledu određenih odlučujućih točaka. Takve nesigurnosti i proturječnosti odnose se na ekonomsko opravdavanje potpore i na pitanje je li ta potpora mogla narušiti tržišno natjecanje na zajedničkom tržištu.

34 Kao prvo, što se tiče ekonomskog opravdanja potpore, Komisija u obrazloženju svoje odluke priznaje da cilj restrukturiranja koji tužitelji nastoje postići sam po sebi odgovara cilju koji sama Komisija nastoji postići u pogledu razvoja europske industrije papira. Čini se da je to razmatranje bio ključni razlog zbog kojeg je Komisija odlučila priznati spojivost potpora dodijeljenih u obliku subvencioniranih zajmova i predujmova s Ugovorom.

RADNI PRIJEVOD

35 Suprotno tomu, Komisija nije dala nikakvo opravdanje koje se može provjeriti u vezi s različitom ocjenom koju je donijela za ulaganje javnih tijela u vlasničke udjele u kapital poduzetnika korisnika potpore. U tom je pogledu samo potvrdila da to ulaganje „nije bilo izravno povezano s restrukturiranjem poduzetnika" i da je bila riječ o isključivo financijskoj „potpori za sanaciju", uzimajući u obzir gubitke koje je poduzetnik pretrpio tijekom nekoliko poslovnih godina. Tijekom pisanog postupka pojasnila je da je iznos ulaganja javnih tijela u vlasničke udjele premašio iznos kapitala i pričuva poduzetnika. Time što je iznijela te ocjene, a da nije pružila nikakvo obrazloženje osim tvrdnji koje su upravo prethodno navedene, Komisija nije pravilno objasnila zašto je u ocjeni transakcije predmetnog restrukturiranja, koje je istodobno bilo industrijsko i financijsko i koje je, prema mišljenju tužitelja, tvorilo neodvojivu cjelinu, bila potrebna tako jasna razlika između učinka potpore dodijeljene u obliku subvencioniranih zajmova i učinka uloženog kapitala u obliku stjecanja udjela.

36 U tom pogledu valja napomenuti da je Komisija tijekom postupka priznala da bi ulaganja u vlasnički kapital, iako ih je osudila u cijelosti, ipak mogla biti spojiva s Ugovorom kad bi bila namijenjena pokrivanju troškova otpuštanja povezanih s napuštanjem proizvodnje koja nije rentabilna. Stoga je jasno da se ni utjecaj društvenog troška preobrazbe, koji je ključan element u transakciji, nije pravilno uzeo u obzir.

37 Što se tiče tvrdnje da sporna potpora narušava tržišno natjecanje na zajedničkom tržištu, Komisija je uputila, s jedne strane, na odredbe iz članka 92. stavka 1., s druge strane, na zahtjev iz njegova stavka (3.), u skladu s kojim se na potporu može primijeniti izuzeće samo ako ne utječe negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.

38 Što se tiče prvog aspekta, u uvodnim izjavama odluke samo se navode prigovori koje su istaknule vlade triju država članica, dva trgovinska udruženja i jedan zainteresirani poduzetnik u sektoru. Osim tog upućivanja, u odluci se ne pruža nikakva konkretna naznaka o naravi narušavanja tržišnog natjecanja.

39 Što se tiče drugog aspekta, Komisija napominje, nakon što je utvrdila da potpora dodijeljena u obliku uloženog kapitala nije izravno povezana s restrukturiranjem poduzetnika, nego da je riječ o „potpori za sanaciju", da takva potpora „može posebno ozbiljno narušiti uvjete tržišnog natjecanja jer bi zbog slobodnog međudjelovanja tržišnih čimbenika poduzetnik morao prestati s poslovanjem, čime bi se omogućio razvoj kompetitivnijih konkurenata". U tom pogledu valja napomenuti da podmirenje starih dugova, namijenjeno spašavanju poslovanja poduzetnika, nema nužno za učinak negativan utjecaj na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu, kao što je navedeno u članku 92. stavku 3. ako se uz takvu transakciju, na primjer, provodi plan restrukturiranja. U ovom slučaju, nije se dokazalo zašto bi poslovanje tužitelja na tržištu, nakon preusmjeravanja njegove proizvodnje zahvaljujući dodjeli potpore, moglo negativno utjecati na trgovinske uvjete do te mjere da bi bilo bolje da se ugasi poslovanje nego da ga se sanira.

40 Iz tih razloga valja poništiti pobijanu odluku.

41 S obzirom na prethodno navedeno, nije nužno ispitati tužbene razloge koji se temelje na pogrešnoj ocjeni činjenica predmeta i okolnosti da se spornom odlukom povrjeđuju građanska prava tužitelja a da se pravosudnim sustavom iz Ugovora o EEZ-u ne

RADNI PRIJEVOD

omogućuje zainteresiranim osobama da ostvare pravo na pravni lijek u skladu sa zahtjevima iz članka 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Troškovi

42 U skladu s člankom 69. stavkom 2. Poslovnika stranka koja ne uspije u postupku dužna je snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u svojem tužbenom zahtjevu, treba joj naložiti snošenje troškova postupka, uključujući troškove intervenijenata.

Slijedom navedenog,

SUD

proglašava i presuđuje:

1. Odluka Komisije 82/670/EEZ od 22. srpnja 1982. o potporama belgijske vlade u korist poduzetnika u sektoru papira poništava se.

2. Komisiji se nalaže snošenje troškova postupka, uključujući troškove intervenijenata.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 14. studenoga 1984.

[Potpisi]

RADNI PRIJEVOD